

Soep van troep

Kijk eens hoe mooi de wereld onderwater is. Maar de onderwaterwereld is ook in gevaar. Omdat mensen hun afval in het water gooien. In deze les maak je de leerlingen bewust van de zorg die mensen hebben voor het milieu.

Opdracht: Maak een tekening van vissen en planten onder water die last hebben van de plastic soep.

GROEP 1-2

- ◆ Soep van troep
- ◆ Lichaamsvormen dier: realistisch
- ◆ Tekenen met oliepastel

Doelen

- ◆ Met deze les kun je aansluiten bij **kerndoel 39**: de leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu. De les sluit ook aan bij het boek 'Het mooiste visje van de zee' of met 'Het geheim van de zwarte rots'.
- ◆ De leerling kan een dier realistisch weergeven door gebruik te maken van eenvoudige vormen zoals ovalen en rechthoeken.
- ◆ De leerling kan dikke en dunne lijnen maken met oliepastel, donkere en lichte vlekken maken en kan een tekening met oliepastel inwassen met ecoline.
- ◆ De leerling kan het materiaal op verschillende manieren hanteren.

Materiaal

Je hebt nodig voor tekenen met oliepastel:

- oliepastel
- ruw tekenpapier
- eventueel ecoline en kwasten

Je hebt nodig voor onderzoek:

- het materiaal van de werkwijze

Bijzonderheden:

- Verzamel allerlei klein afval: plastic flesjes, dopjes, rietjes, doosjes, sinaasappelnetsjes, lipjes van blik, ballonnen, stukje wasknijper enz. Nog leuker en leerzamer wordt het als de leerlingen zelf dingen verzamelen of je maakt er een opruimactie van het schoolplein van.

En verder

Bij deze les is het boek *Plastic soep is troep* van Annemarie van den Brink heel geschikt.

De les in fases

Oriënteren

1. Bespreek het vormdoel.
2. Vraag leerlingen of ze weten wat het is. Leg het zelf uit of toon het filmpje. Is dit vormdoel al eerder aan bod gekomen? Herhaal dan kort de informatie.
3. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort.
 - Wat voor afval kan er in zee komen?
 - Wat zou er gebeuren als mensen hun afval in zee blijven gooien?
4. Vertel op een uitnodigende manier de opdracht.

Onderzoeken en uitvoeren

1. Ga tussen de leerlingen in zitten. Geef zelf de instructie uit het filmpje tekenen met oliepastel.
2. Doe voor hoe je lijnen en vlekken kunt maken. Terwijl de kleuters hun eigen werkstuk maken, probeer jij op je eigen papier van alles uit. Ben enthousiast over je ontdekkingen en kijk welke kleuter de technische voorbeelden oppikt.
3. Leg de link tussen vormdoel en werkwijze.
4. Geef aan dat je eerst van alles mag uitproberen. Speel zelf ook met het materiaal, probeer van alles uit en praat hardop over je ontdekkingen.
5. Begeleid de leerlingen individueel door het stellen van reflectievragen. Suggesties:
 - Je hebt het materiaal al op verschillende manieren uitgeprobeerd. Heel goed. Kan je nog iets anders met het materiaal doen?
 - Deze bewerking is leuk bedacht. Hoe ben je op dat idee gekomen?
 - Probeer het krijgt eens anders vast te houden en dan een vlek of lijn te tekenen. Wordt de lijn of vlek nu anders?
 - Hier is de oliepastel dun aangebracht. Als we er straks met waterverf overheen gaan, stoot het niet af. Probeer het wat dikker te maken.
 - Kijk eens goed naar de afbeeldingen van jouw dier en naar jouw werkstuk. Welke vormen vind je goed gelukt? Welke vormen kunnen nog verbeterd worden?
6. Wanneer de leerlingen klaar zijn met oliepastel, kunnen ze hun werk eventueel inwassen met waterverf (ecoline). De oliepastel stoot de waterverf af zodat alleen de onbewerkte delen een kleur krijgen.

Evalueren

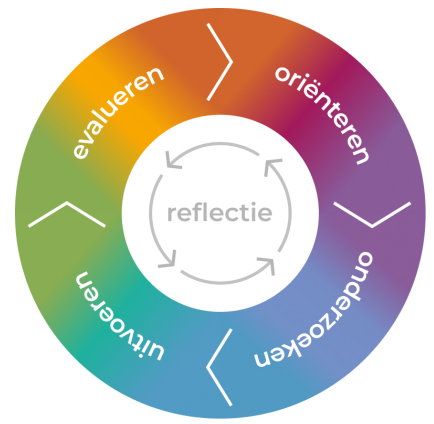
Klik op 'Nabespreken: wat hebben we geleerd?'

Bespreek de vragen op het digibord klassikaal of laat leerlingen de vragen in groepjes of individueel beantwoorden. Mogelijke vragen:

- ◆ In welke zee zit veel afval?
Welk dier heeft veel last van de plastic soep? Waaraan zie je dat?
- ◆ Leg een aantal werkstukken van hetzelfde dier bij elkaar.
Zijn ze met dezelfde eenvoudige vormen samengesteld? Welke verschillen zie je?
Welk dier heeft weinig details en is toch herkenbaar?
Welke lichaamsvorm vond je het lastigst om weer te geven? Waarom? Wie heeft een tip hoe je dat de volgende keer zou kunnen doen?
- ◆ In welke tekening zie je veel donkere en lichte vlekken? Wijs eens aan.
In welke tekening zie je veel verschillende soorten lijnen? Welke dan?
Waar in de tekening heeft de oliepastel de waterverf goed afgestoten? Hoe komt dat?
Waar zie je een plekje waar de oliepastel en de waterverf een beetje gemengd zijn? Hoe komt dat?
- ◆ Wat heb jij ontdekt aan het materiaal?
Wie heeft er nog iets anders ontdekt?

Spelen met lesfasen en lesdoelen

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de volgorde van de bouwstenen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.
- Vind je 2 nieuwe leerdoelen te veel voor je leerlingen? Kies dan het doel uit dat ze het hardst nodig hebben voor de opdracht. Of splits de les op. Les 1: aanleren werkwijze, les 2: betekenis en vormdoel.

Aanpassen werkwijze

Liever een andere werkwijze bij deze les? Je kunt de betekenisbouwsteen combineren met onderstaande werkwijzes. Wissel je een bouwsteen, kijk dan altijd kritisch naar de voorgestelde volgorde in de lesbeschrijving en pas naar eigen inzicht aan.

- tekenen met oliepastel, viltstift, (kleur)potlood
- schilderen met (water)verf